

UN PICCOLO VIAGGIO ...

ITALIA NORDOVEST (ON)BEKEND?

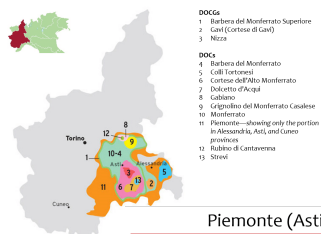
ST-BAAFS VYVE – SESSIE 1

RONNY DEBAERE ® WSET

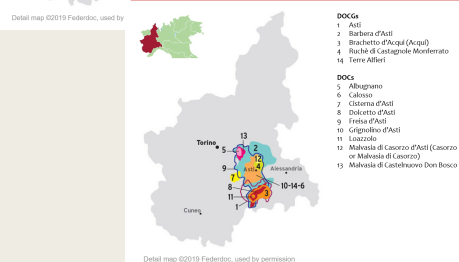
ITALIA NORDOVEST

- 1. ALGEMEEN
- 2. NORDOVEST
 - 2.1 LIGURIA
 - 2.2 PIEMONTE
 - TIMORASSO
 - PELAVERGA
 - FREISA
 - GRIGNOLINO
 - BARBERA
 - 2.3 LOMBARDIA
 - NEBBIOLO

Piemonte (Monferrato Area)

Piemonte (Asti Province)

1. ALGEMEEN

- 20 REGIO'S = 20 WIJNSTREKEN
- VERSCHIL NOORD – ZUID
 - MENTALITEIT
 - KLIMAAT
 - APENNIJNEN
 - AUTOCHTONE DRUVENRASSEN

GOING NATIVE ...

- 2 500 VARIËTEITEN
 - ONTDEKKINGSTOCHT
 - AUTHENTICITEIT
 - 377 ERKENDE RASSEN

- AUTHENTIEKE RASSEN
 - HISTORISCHE BACKGROUND
 - GROEIEN IN SPECIFIEKE OMSTANDIGHEDEN
 - TOPDRUIVEN ZONDER WERELDREIZIGERS TE ZIJN
 - NEBBIOLO – SANGIOVESE – GARGANEGA - VERDICCHIO

- PROBLEEM ...
 - SOMS MOEILIK TE VINDEN BUITEN ITALIE ...

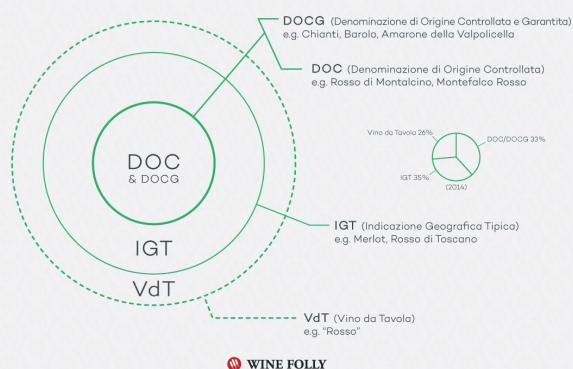

WIJNWETGEVING GORIA- WET 164

- VdT = VINO da TAVOLA
- IGT = INDICAZIONE GEOGRAFICA TIPICA
- DOC = DENOMINAZIONE DI ORIGINE CONTROLLATA
- DOCG = DENOMINAZIONE DI ORIGINE CONTROLLATA E GARANTITA

ITALY WINE CLASSIFICATION

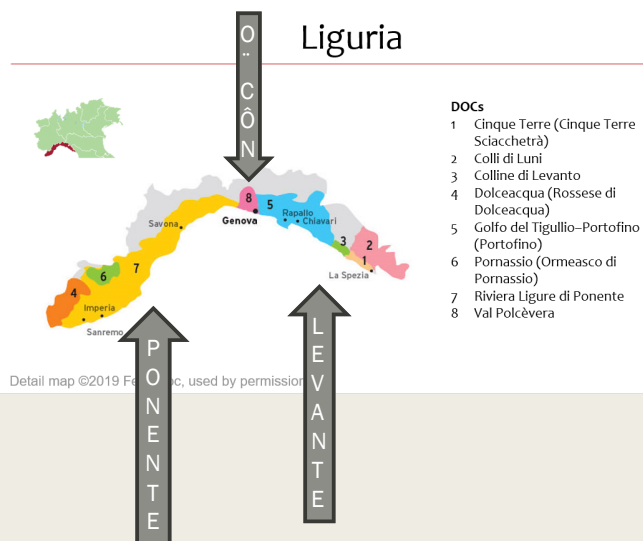
2. NOORDWEST ITALIE

- 44 – 46.5° NB
- HOOGTE 100-900 METER
- VEEL MESOKLIMATEN
- MEELDAUW – HAGEL – MIST
 - met als gevolg onrijpheid/koel en bewolkt
- REGEN IN SEPT/OKT

2.1 LIGURIA

- REGIO GENUA
- 2 ZONE'S
 - RIVIERA DI PONENTE
 - RIVIERA DI LEVANTE
- KENMERKEN BEIDE
 - BERGACHTIG – ZICHT OP ZEE
 - TERRASBOUW (HANDENARBEID)
- 8 DOC + 4 IGP
 - HOOFDZAKELIJK WIT!
- DRUIVEN
 - VERMENTINO (ROLLE)
 - IL BOSCO
 - IL PIGATO
 - L'ALBAROLA
 - IL ROSSESE

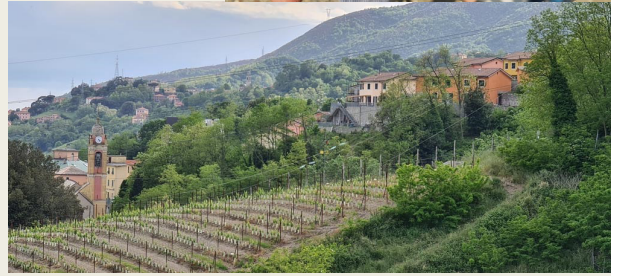
VAL POLCEVERA DOC

- NABIJ GENUA – DOC 1999
 - REEDS VERMELD IN 117 BC
 - RECENTELIJK HERONTDEKKEN V/D REGIO
- ONG 1.2 Ha
- # STIJLEN : W – r – R – MOUSSEREND – PASSITO
- 1 SUBZONE (W) = CORONATA

■ VILLA CAMBIASO “o CÔNÂ 2022

- VOL POLCEVERA CORONATA DOC
 - ALBAROLA – VERMENTINO – BOSCO
 - HELLINGEN NABIJ MOREGO
 - KIJKEN NEER OP GENUA – ZEE
 - AMPHITHEATER – ZUIDOOST – 150 M – ZEEWIND!
 - ZANDERIGE MERGEL (LAGE PH) + BASALT + LEISTEEN

VERMENTINO

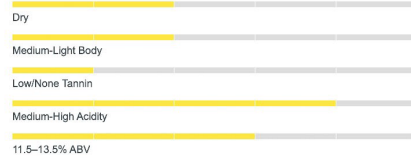

Vermentino

PRIMARY FLAVORS

TASTE PROFILE

WINE FOLLY

© 2019 winefolly.com

WINE FOLLY

VERMENTINO

(aka Rolle, Pigato, Favorita)

DOMINANT FLAVORS

LIME

GRAPEFRUIT

GREEN APPLE

ALMOND

DAFFODIL

VERMENTINO

PINOT BLANC

OAKED CHARDONNAY

WINE FOLLY

LOKALE DRUIVENRASSEN

■ ALBAROLO

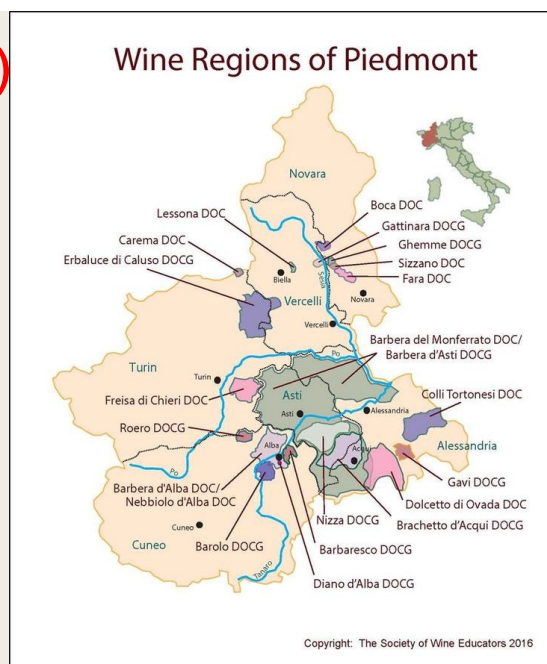
- LIGURIA = BIANCHETTA GENOVESE
 - WAT AANPLANT IN TOSCANA
- DELICIEUSE DROGE WW
 - VEEL APPELZUUR – CITRUS – AMANDEL – SALINE
 - FOOD WINE

■ BOSCO

- ALLEEN IN LIGURIA (CINQUE TERRE)
- LOKAAL BEKEND ALS “RED GRAPE IN A WHITE GRAPE’S CLOTHING”
- VEGETALE TOETSEN – RIJP GEEL FRUIT
- FULL BODY – RIJK - STRUKTUUR

2.2 PIEMONTE : >DOC(G)

- 9 DOCG
- 6 REGIONALE DOC
 - PIEMONTE
 - LANGHE
 - MONFERRATO
 - COLLINE NOVARESIS
 - COSTE DELLA SESIA
 - CANAVESA
- 45° NB
- GEVAREN
 - MEELDAUW
 - HAGEL
 - GEBREK AAN MATURITEIT
- ASTI SPUMANTE = 50% V/D TOTALE PRODUKTIE

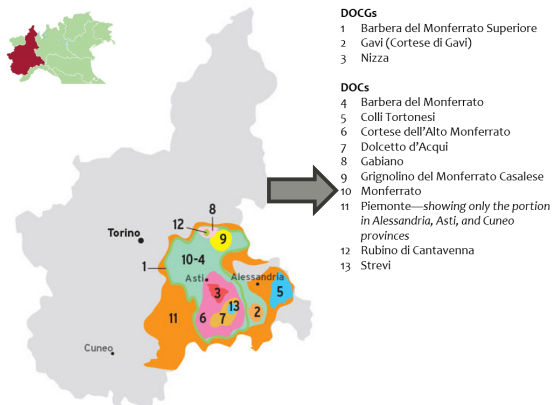
MONFERRATO BIANCO DOC

- MONFERRATO DOC – W – r – R
 - DOC 1994 – PROV ASTI + ALESSANDRIA

■ ANTICA CASA SCARPA- MONFERRATO BIANCO

- NABIJ ACQUI TERME
- 380 m
- 100% TIMORASSO
- SOL = ZANDSTEEN
- SS = KLEI-KALKSTEEN
- VINI
 - 9 M INOX/LIE (+ BATONNAGE)
 - 24 M/FLES

Piemonte (Monferrato Area)

Detail map ©2019 Federdoc, used by permission

TIMORASSO (W)

- QUASI UITSLUITEND IN PIEMONTE (BEETJE IN LOMBARDIJE)
- QUASI UITGESTORVEN GEWEEST (W. MASSA – COLLI TORTENESI)
 - NU ONGEVEER 130 Ha
- MOEILIJKE DRUIF
 - MOEILIJKE FRUITVORMING
 - ASYNCHRONE RIJPING – MOEILIJK RIJPEND
 - POURRITURE GEVOELIG
 - HOUDT NIET VAN VOCHTIGE EN WEINIG GEVENTILEERDE LOCATIES
- BESTE = UNIEK
- “INTELLECTUAL WINE”
 - CITRUS – KRUIDIG – FLORAAL – VEGETAAL (MPZ) - WIT STEENFRUIT
 - CRISPY – MINERAAL (LIJKT OP RIESLING)

TDN

(1,1,6-trimethyl-1,2-dihydronapthalene)
Kerosene, Petroleum
New Plastic, Diesel Fuel

WINES

IN MANY VARIETIES (SAUVIGNON BLANC, ETC)
BUT MOST DOMINANT IN RIESLING

WINEFOLLY

VERDUNO PELAVERGA DOC

- VERDUNO DOC o VERDUNO PELAVERGA DOC
 - DOC 1995
 - BAROLO REGIO
 - > VERDUNO (RODDI/LA MORRA)
 - MIN 85% PELAVERGA PICCOLO
 - ONG 19 Ha

■ VERDUNO PELAVERGA DOC 2022

- **SCARPA- TENUTA MONVIGLIERO**
 - 1.1 Ha - 300 M - ZUIDOOST
 - 100% PELAVERGA
 - VINI
 - AF + SKINMAC/10 D/INOX
 - MLF + 6 M/INOX
 - 2M/FLES
 - ALBEISA FLES

PELAVERGA (R)- PICCOLO

- 2 # KLONEN – GEEN DNA VERBAND
 - PELAVERGA PICCOLO : ALLEEN IN VERDUNO (BAROLO REGIO)
 - BESTE
 - PELAVERGA GROSSO/COMMUNE : VOORAL IN COLLINE TORINESE – COLLINE SALUZZESI
 - VOORAL IN BLEND
- PELAVERGA DI VERDUNO
 - BIJ TOEVAL GEARRIVEERD IN DE 18de EEUW UIT SALUZZO REGIO
 - UITSTEKENDE WIJN SINDE JAREN 80tig!
 - NAAM ZOU VERWIJZEN NAAR EEN OUDE TECHNIEK VAN WIJNSTOK TRAINING
 - TUSSEN DE STEDEN VERDUNO – RODDI
- KENMERKEN
 - LICHT ROOD GEKLEURD
 - RODE BESES TOT CONFITUUR (WARM JAAR)
 - FIJNE ACIDITEIT – WEINIG TANNINE – IN BALANS
 - CAVE : REDUCTIE – BITTERE TANNINE BIJ KLEUREXTRACTIE
 - JONG DRINKEN

MONFERRATO DOC FREISA

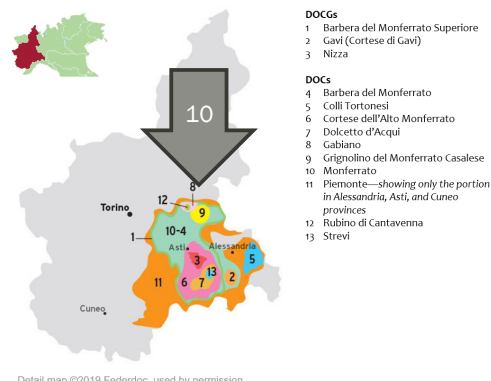
- MONFERRATO FREISA DOC
 - SUBDENOMINAZIONE VARIËTEIT
 - MIN 85% FREISA

■ CASTELLO DI GABIANO 2021- LA PATARRINA

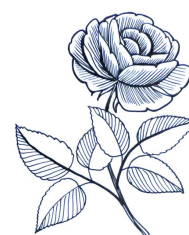
- SINGLE VY - CALCAIRE
- 100% FREISA
- VINI
 - AF/INOX + SKINMAC/15 à 20 D
 - 6 à 8 M/INOX/LIE

Piemonte (Monferrato Area)

FREISA (R)

- VOORAL PIEDMONTE – < VENETO
- LATIJN = AARDBEI
 - VERMELD BEGIN 15de EEUW
 - 1799 : FIRST QUALITY GRAPE
- GENETISCH VERBAND MET NEBBIOLO
 - KIND VAN NEBBIOLO + UNKNOWN PARENT
 - VEEL AMPELOGRAFISCHE GELIJKENISSEN
 - > PEONIN + CYANIN = LICHTE KLEURINTENSITEIT
- # KLONEN + BIOTYPES
 - RESISTENT TEGEN ZIEKTES
 - BESTENDIG TEGEN ZON EN BARRE WEERSOMSTANDIGHEDEN
- KENMERKEN
 - NOOIT DIEPGEKLEURD OF VLEZIG
 - AARDBEI – ZURE KERSEN (FRESH FRUITY) – ROOS (GERANIOL)
 - VEEL ZUREN – PRESENTE TANNINES (CAVE)
 - LAAT RIJPEND (THE LONGER THE BETTER ...)
 - BEWAARPOTENTIEEL TOT 10 J

MONOTERPENES

(inc. Linalool, Geraniol & Nerol)
 Rose, Flowers, Sweet Fruits, Coriander
 Mandarin Orange, Sweet Spice

WINES

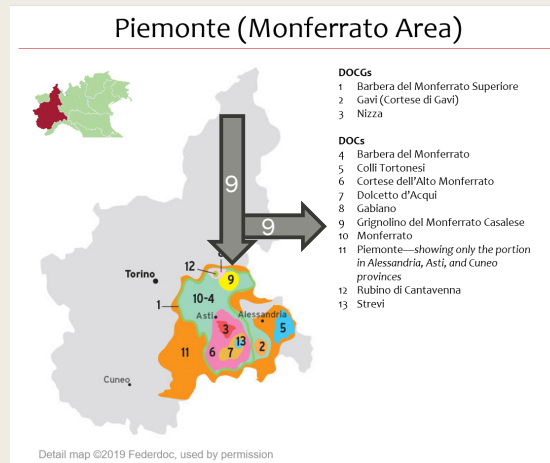
MUSCAT BLANC, GEWÜRZTRAMINER, VIOGNIER,
 RIESLING, ALBARIÑO, TORRONTES, SCHIAVA, ETC

WINEFOLLY

GRIGNOLINO DEL MONFERRATO CASALESE DOC

- GRIGNOLINO DEL MONFERRATO CASALESE DOC
 - DOC 1974 – HEUVELS NABIJ MONF CASALESE
 - MIN 95 % GRIGNOLINO
 - ONG 100 Ha

- **CASTELLO DI GABIANO- IL RUVO “BLACK” 2016**
 - 100% GRIGNOLINO
 - VINI
 - AF/INOX
 - 30 M/BOTTI

GRIGNOLINO (R)

- QUASI UITSLUITEND REGIO MONFERRATO (TUSSEN ASTI- MONFERRATO) = 1% VAN HE TOTAAL ...
- NAAM V/D DRUIF (HYPOTHETISCH)
 - VERWIJST NAAR DIALECT “GRIGNOLE” : SOORT GRIMAS DOOR DE STRUCTUUR V/D DRUIF
 - VERWIJST NAAR DE GROTE HOEVEELHEID PITTEN (BITTER)
- REEDS VERMELD I/D 13de EEUW
- MOEILIJKE DRUIF OM TE TELEN
 - LOCATIE MOET GOED GELEGEN ZIJN = VEEL ZONLICHT + GOEDE VENTILATIE (ROT)
 - MEN ZEGT “EEN OEFENING IN FRUSTRATIE”
 - MEN ZEGT “DE DRUIF IS INDIVIDUALISTISCH EN ANARCHISTISCH ...
- KENMERKEN
 - < INTENS - LICHT KLEUR – GRANAAT/ORANJE (ANTHOCYANES PEONIN/ CYANIN = IDEM NEBBIOLO)
 - VERSE BLOEMEN – RODE BESSEN (CRANBERRY) – SPICY (WITTE PEPER) – SOMS AMANDEL
 - > ZUREN + > TANNINE
- BODEM
 - ASTI REGIO = ZAND => PARFUM
 - ALESSANDRIA = > KLEIKALK = STEVIGER WIJNEN
- PS.
 - < 50 Ha IN NAPA : HEITZ CELLARS ...
 - FAVORIET VAN JORGE BERGOGLIO (PAUS FRANCISCUS) ...
 - UNIEKE DRUIF – “HIDDEN GEM” – GASTRONOMISCH (VAN PASTA TOT GEGRILDE VISGERECHTEN)

BARBERA (R)

- WAAR
 - DERDE IN AANPLANT IN ITALIË
 - BIJNA IN IEDERE REGIO
 - TOP IN PIEMONTE
 - TOP 15 VAN DE WERELD
- OORSPRONG
 - ONDUIDELIJK ONDANKS DNA-PROFILING
 - # BENAMINGEN ZONDER VERBAND
- TOP SINDS MID-90ies
 - VOORHEEN VEEL PROBLEMEN
 - TE HOGE PRODUCTIE = MATIGE WIJN
 - TOPPERS KEERDEN HET TIJ
 - G. BOLOGNA (BRAIDA) – R. VOERZIO – P. BOFF.
 - A. GAJA (ALS FRUITBOMMETJE VOOR NEBBIOLO)
 - TOPREGIO = ASTI
 - BARBERA d'ALBA = VOLLER – RIJKER – VLEZIG
 - BARBERA d'ASTI = LICHTER -> FRUIT -> ZUREN (SCHERPER)

BARBERA- KENMERKEN

- 2 WEKEN LATER RIJP DAN DOLCETTO
- DIEP GEKLEURD (PAARS ROOD)
 - > ANTHOCYANES (MALVIDIN)
- NEUS
 - DONKER FRUIT - KERSEN
 - SPICY – ANIJS - HOUTROOK
 - NOOTMUSKAAT - KRUIDNAGEL
 - SOMS REDUCTIEVE TOETSEN (!)
- MOND
 - PITTIGE ZUREN (!)
 - WEINIG TANNINE
 - VERBORGEN ALCOHOL °
- CAVE: AL OF NIET BARRIQUE STIJL!
- MEESTAL JONG GEDRONKEN

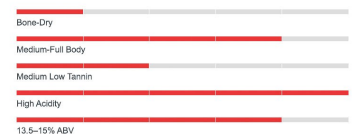

Barbera

PRIMARY FLAVORS

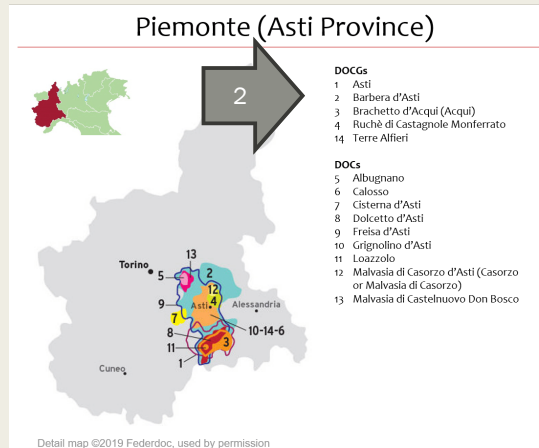

TASTE PROFILE

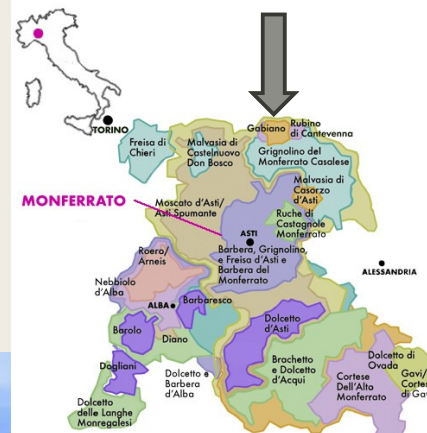
BARBERA D'ASTI DOCG

- DOC IN 1970 – DOCG IN 2008
 - SUBZONE NIZZA WERD IN 2014 AFZONDERLIJKE DOCG (VERPLICHT 100% BARBERA)
 - SUBZONE SUPERIORE TINELLA + COLLI ASTIANO
 - 169 GEMEENTES (> PROV ASTI - < ALESSANDRIA)
- ONG 3 500 Ha
- MIN 90% BARBERA
- AGEING
 - MIN 4 M
 - SUPERIORE = 14 M – MIN 6 M HOUT
- 2 MACRO-REGIO'S : # BODEM
 - LICHT KORRELIGE ZANDSTEEN + KALKSTEEN
 - LICHTER TYPE - < ALC° - > ZUREN
 - GROVE ZANDSTEEN + LEEMKLEI/LEEMMERGEL
 - > ALC° - < ZUREN

GABIANO DOC

- DOC IN 1983 (KLEINSTE)
 - GEMEENTE GABIANO + MONCESTINO (ALESSANDRIA)
- < 3 HA = ONG 400 KISTEN
- MIN 90% BARBERA
 - 5 à 10% GRIGNOLINO/FREISA
 - RISERVA = MIN 24 M AGEING

■ BARBERA D'ASTI "I BRICCHI" 2019- ANTICA CASA SCARPA

- TS CASTEL ROCCHERO – ACQUI TERME
 - ZUIDELIJK DEEL NIZZA ZONE
- PARCELLAIRE SELECTIE
 - ZUIDWEST
 - SS = LEEM SOL = ZAND
 - 24M/BOTTI (ALLIER)- 1 J/FLES
 - EXCLUSIEVE FLES BG TYPE

■ GABIANO DOC RISERVA 2017 CASTELLO DI GABIANO "A MATILDE GUIGINIANI"

- 300 M –INVLOED WIND MET > VERSCHIL DAG/NACHT T°
- # SOORTEN KALKSTEEN + ZAND
- BARBERA 95% + FREISA 5%
- ALLEEN GEMAAKT IN TOP OOGSTJAREN
- VINI
 - AF IN INOX/BOTTI
 - MIN 24 M BOTTI + BARRIQUE
 - 12 M/FLES

VALTELLINA

Italian Wine Regions

Lombardia

LOMBARDIA

LAGO DI COMO

La Lombardia e i suoi vini

VALTELLINA

- MINUSCULE WIJNREGIO IN LOMBARDIA = SPECIAAL MESOKLIMAAT
 - BERGDAL PROVINCIE SONDRIO – ONG 120 KM
 - VALLEI LIGT ALS EEN SANDWICH TS HOOGGEBERGTE
 - N : ALPE RETICHE (MOUNT ORTIER 3 095 M)
 - Z : ALPE OROBIE (BERGAMO) – (PIZZO DI COCA 3 052 M)
 - RIVIER ADDA DOORKLIEFT DE VALLEI VAN OOST NR WEST
 - VIA COMO MEER NR PO

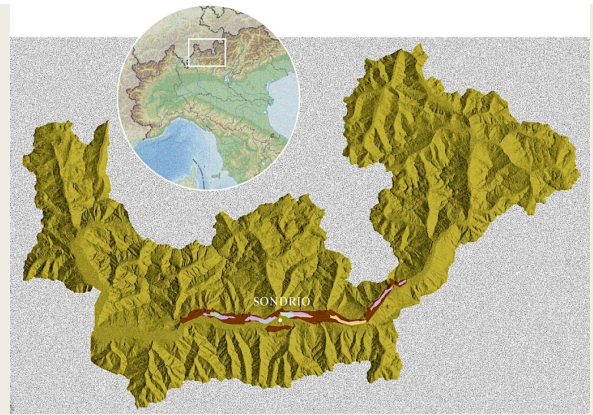
HOOGTE

- WIJNGAARDEN LIGGEN OP DE NOORDFLANK = ZUID EXPOSITIE
 - HOOGTELIKKING = VIP
 - STEILE HELLINGEN
 - TERRASBOUW
 - T° GEM. > 4° C TOV VALLEI
 - BESCHERMT TEGEN EROSIE
 - CAPTEERT HITTE
 - NOOIT GOEDKOOP (HELICOPTERS)

KLIMAAT

- CONTINENTAAL
 - KOUDE WINTERS : > SNEEUW E/O REGEN
 - WARME ZOMER (JULI/AUGUSTUS)
 - HERFST : GROOT VERSCHIL DAG/NACHT T°
 - VEEL ZONLICHT – HELDER – DROOG

BODEM

- ENERZIJD
 - EROSIE V/D MOEDERROTS (VOORAL SCHISTE)
 - ALLUVIALE DEPOTS DOOR ADDA RIVIER
- TOPSOIL
 - ZEER DUN (0.40 à 1.20 M)
 - ZAND/LEEM
 - POREUS = GOEDE DRAINAGE
 - SOMS GEBREK BORON – MAGNESIUM
 - ZURE BODEM (PH 3.5 à 4.5) # ALKALISCHE BODEM LANGHE (PH 8)
 - BELANGRIJK VERSCHIL I/D WIJN !!!
 - ARME BODEM = BEPERKT RENDEMENT
 - VEEL “VIEILLES VIGNES”
- SOUS-SOL
 - ZEER HARD : MOEILIJKE INGROEI WORTLE

“DE” DRUIF = CHIAVENNASCA aka NEBBIOLO

- DRUIF = CHIAVENNASCA = LOKAAL BIOTYPE VAN NEBBIOLO
 - EERSTE LITERAATUUR VERMELDING IN 1595
 - 90 à 100%
 - BLEND TOT 10 % LOKALE VARIËTEITEN
 - PIGNOLA – ROSSOLA - BRUGNOLA
- HOOGTELIJGGING BEPAALD DE STIJL
 - < 350 à 400 M = KLASSIEK NEBBIOLO AROMAS
 - ROZENBLAD + ZACHT KRUIDIG
 - MEDIUM TO FULL BODY- EVENWICHTIG
 - 400 à 500 M
 - RIJPER FRUIT - MINDER FLORAAL
 - VLEZIG
 - > 500 M
 - ZURE KERSEN
 - ELEGANTE ZUREN – PRESENTERE TANNINES
- TOP LOKALE KAAS = BITTO

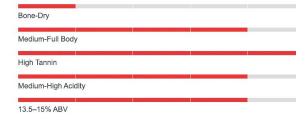

Nebbiolo

PRIMARY FLAVORS

TASTE PROFILE

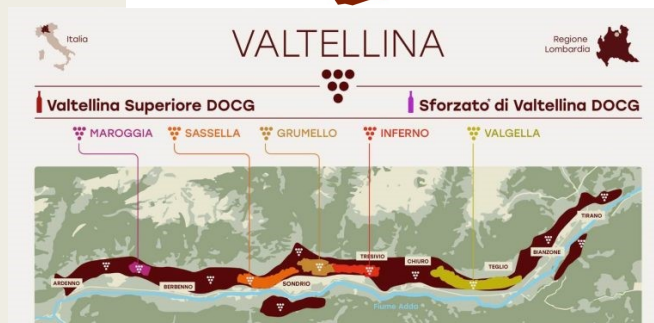
13.5-15% ABV

WINE FOLLY

© 2019 winefolly.com

DOC(G)

- IGP ALPI RETICHE
 - 1995 – 25 Ha
 - WIT – rosé – ROOD – ZOET (VT of PASSITO) - MOUSSEREND
- ROSSO DI VALTELLINA DOC
 - DOC 1968 – ONG 60 Ha
 - MIN 90% NEBBIOLO – MIN 11°
- VALTELLINA SUPERIORE DOCG
 - DOCG 1998 – ONG 330 Ha
 - REGIO AFGEBAKEND – MIN 12°
 - SUPERIORE = AGEING MIN 2 J (12 MAAND HOUT)
 - RISERVA = AGEING MIN 3 j
- VALTELLINA SUPERIORE DOCG + 5 SUBZONES
 - MAROGGIA – 25 Ha
 - SASSELLA – 100 Ha
 - GRUMELLO – 80 Ha
 - INFERNO – 55 Ha
 - VALGELLA – 140 Ha
- SFORZATO o SFURZAT DI VALTELLINA DOCG
 - DOCG 2003 – 83 Ha
 - MIN 14° - APPASSIMENTO TOT MIN 10,12
 - AGEING MIN 20 M (12 M BOTTI)

VALTELLINA SUPERIORE DOCG- SUBZONE

■ GRUMELLO 2019- CANTINE NOBILI

- "MAKKELIJKST HERKENBAAR V/D 5 SUBZONE'S (?)"
- NABIJ SONDRIO
- BODEM : VEEL LEISTEEN + KALKSTEEN
- FINESSE + MINERALITY – ZACHTE STRUCTUUR
- 100% NEBBIOLO
- HAZELNOOT – DROGE KRUIDEN (MARJOLEIN) - AARDBEI
- VINI
 - AF/INOX (ONTRIST) + 24 M BOTTI + 4M/FLES

■ INFERNO RISERVA 2017- CANTINE NOBILI

- NABIJ POGGIRIDENTI
- STEILE + ZONRIJKE HELLINGEN ("DE HEL")
- 100% NEBBIOLO
- VIOOLTJES – RIJPE/GEDROOGDE PRUIM
- VINI
 - AF/INOX (ONTRIST) + 48 M/BOTTI + 4 M/FLES

IL BITTO

- ZEER OUDE REGIONALE/TRADITIONELE KAAS
 - ZEER WEINIG PRODUKTIE
- HOOFDZAKELIJK KOEMELK
 - SOMS BEETJE GEITENMELK

